

ZGODOVINSKI ZBORNIK.

PRILOGA

LJUBLJANSKEMU ŠKOFIJSKEMU LISTU.

—*Izhaja v nedoločenih obrokih.*—

Osmo leto.

Ljubljana, meseca aprila 1895.

Številka 29.

Diplomatarij.

28.

Mihael Brigido, knezonadškof ljubljanski, odstopi fare, pripadajoče poprej k zatrti goriški nadškofiji, ležeče ob Dravi na Štajarskem, knezoškofu sekovskemu. — Ljubljana, dné 6. novembra 1788.

Notum sit omnibus ad quos pertinet, quod, cum Celsissimo et Reverendissimo S. R. I. Principi, Dno Archiepiscopo Labacensi per supremam Aulæ Canceliariam ddo 29na Aug. cur. anni insinuatum fuerit, sacrae Caes: Reg. Majestati pro bono Religionis, et meliori Episcopatum concentratione visum fuisse, ut ad perficiendum statutae concentrationis negotium Ecclesiae, et Parochiae ad Dravum sitae, quae pro parte Styriae inferioris ad Archiepiscopatum nuper per Bullam Pontificiam suppressum et extinctum olim pertinuerunt prævia mutua Consensione Celsissimo, et Reverendissimo S. R. I. Principi Dno Episcopo Seccoviensi relinquerentur.

Quare ad divini cultus augmentum, atque ad animalium Salutem et populorum commodum impensius promovendum, nec non ad Caesareae Majestatis voluntatem exequendam Celsitudo sua Reverendissima Dominus Archiepiscopus Labacensis, qua Metropolita Celsissimo et Reverendissimo Dno Episcopo Seccoviensi, hac tamen conditione, ut Jura metropolitica Celsissimi, et Reverendissimi S. R. I. Principis, Dni Archiepiscopi Salisburgensis, nec non jura Patronatus et Vogtetica suis respective Patronis competentia in perpetuum illaes permaneant, omni meliori modo, jure, et forma renuntiat, et relinquit, atque renuntiatas, et relictas esse, et manere vult Ecclesias et Parochias sequentes, nominatim: S. Barbarae, Sauritsch, Gorenzenberg, Leskovitsch, S. Viti,

S. Laurentii, Mariae Neustift, Liechteneg, Kötsch, Mariae Rast, Zirkovitz, Schleinitz, Lembach, Haidin, S. Laurentii in eremo, S. Joannis, S. Nicolai, S. Mariae Magdalena, B. Mariae Virg. in eremo, cum reliquis Curatiis, Ecclesiis, capellis ad praedictas Parochias spectantibus, etiam hic non expressis.

Quam translationem, ac renuntiationem cum omnibus et singulis hoc Instrumento contentis, reservatis quoque ab initio expressis Celsissimus, et Reverendissimus S. R. I. Princeps Dominus Archiepiscopus Labacensis renuntians, et transferens semper, ac perpetuo ratam, gratam, validam ac firmam haberi vult, praesupposito tamen Celsissimi, et Reverendissimi S. R. I. Principis Dni Episcopi Seccoviensis consensu. In cuius rei fidem altefatus Celsissimus et Reverendissimus S. R. I. Princeps Dnus Archiepiscopus Labacensis publicum hoc renuntiationis instrumentum propria manu subscrispit, consuetique sigilli munimine roborari fecit. Datum Labaci in Residentia Archiepiscopali die 6ta mensis Novembris anno millesimo septingentesimo octogesimo octavo. Michael, Archiepiscopus Labac.

29.

Mihael Brigido, knezonadškof ljubljanski, odstopi one fare na Zgornjem Koroskem, ki so pripadale zatrti goriški nadškofiji, knezoškofu krškemu. — Ljubljana, dné 7. novembra 1788.

Notum sit omnibus, ad quos pertinet, quod, cum Celsissimo et Reverendissimo S. R. I. Principi Domino Archiepiscopo Labacensi per supremam Aulæ Cancellariam ddo 29na Aug. cur. anni insinuatum fuerit, Sacrae

Caes. Reg. Majestati pro bono Religionis, et meliori Episcopatum concentratione visum fuisse, ut ad perficiendum statutae concentrationis negotium Ecclesiae et Parochiae in Carinthia superiori sitae, quae pro parte Carinthiae superioris ad Archiepiscopatum Goritiensem nuper per Bullam Pontificiam suppressum, et extinctum olim pertinuerunt, praevia mutua consensione Celsissimo, et Reverendissimo S. R. I. Principi Dno Episcopo Gurcensi relinquerentur.

Quare ad divini cultus augmentum, atque ad animarum Salutem, et populorum commodum impensius promovendum, nec non ad Caesareae Majestatis voluntatem exequendam, Celsitudo sua Reverendissima Dominus Archiepiscopus Labacensis, qua Metropolita, Celsissimo, et Reverendissimo Domino Episcopo Gurcensi, hac tamen conditione, ut jura metropolitica Celsissimi, et Reverendissimi S. R. I. Principis Domini Archiepiscopi Salisburgensis, nec non iura Patronatus et Vogtetica suis respective Patronis competentia in perpetuum illaesa permaneant, omni meliori modo, jure, et forma renuntiat, et relinquunt, atque renuntiatas et relictas esse, et manere vult Ecclesias, et Parochias Sequentes, nominatim: Villaeum, Fürnitz, S. Leonardi ad 7 fontes, Arnoldstein, Lind, Göriach, Thörl, Seltschach, Coggau, Tarvis, Sabnitz, Raibl inter, Raibl anter, Uggowitz, Wolfsbach, Malborgeth, Diebolskirchen, S. Spiritus, Pontafel, Pleyberg, S. Henrici in Greüth, S. Georgii, Wasserlienburg, Sak, Feistriz, Forderberg, S. Stephani, Firulach vel S. Stephani, Egg, Mellweg, S. Hermagorae, Weisspriach, S. Laurentii in Gitschtal, Weissensee, Mitschig, Rattendorf, Tröplach, Kirchbach, Waidek, Raisach, Graffendorf, Stranig, S. Danielis, Maratten, Würmlach, Kotschach, S. Jacobi, Karnath, Liesing, S. Laurentii, Luggau, S. Martini supra Villacum, Kellerberg, Rueblad, Feistriz sub Paternion, Kreuzen, S. Paternion, Stoggenboy, Kamering, Palramstorff, Sachsenburg, Lind, Weissach, Oetting, Perau, S. Mariae in Gail, Drau, S. Stephani sub Finkenstein, Latschach, Petschnitzen, Rossek, Rosenbach, S. Jacobi, Mariae in Elend, Kappel, S. Margarithae in Weidisch, Suetshath, Pleyberg, Gleinach, Zell, S. Joannes in Gansdorf, Berenthal, Ss. Trinitatis in Unter Loibl, Ferlach, S. Antonii in Weidisch, cum reliquis Curatiis, Ecclesiis, Capellis ad praedictas Parochias spectantibus, etiam hic non expressis.

Quam translationem, ac renuntiationem cum omnibus et singulis hoc Instrumento contentis, reservatis quoque ab initio expressis Celsissimus, et Reverendissimus S. R. I. Princeps Dominus Archiepiscopus Labacensis renuntians, et transferens semper, ac perpetuo ratam, gratam validam ac firmam haberi vult, praesupposito tamen Celsissimi, et Reverendissimi S. R. I. Prin-

cipis Dni Gurcensis consensu. In cujus rei fidem altefatus Celsissimus, et Reverendissimus S. R. I. Princeps, Dnus Archiepiscopus Labacensis publicum hoc renuntiationis instrumentum propria manu subscripsit, consuetique sigilli munimime roborari fecit. Datum Labaci in Residentia Archiepiscopali die 7ta mensis Novembris anno millesimo septingentesimo octagesimo octavo.

Michael, Archiepiscopus Labac.

30.

Mihael Brigido, knezonadškof ljubljanski, odstopi one fare na Spodnjem Koroškem in Spodnjem Štajarskem, ki so pripadale nedavno zatrji goriški nadškofiji, knezškofu lavantskemu. — Ljubljana, 8. novembra 1788.

Notum sit omnibus, ad quos pertinet, quod, cum Celsissimo, et Reverendissimo S. R. I. Principi Dno Archiepiscopo Labacensi per supremam Aulae Concellarium ddo 29na Aug. curr. anni insinuatum fuerit, Sacrae Caes. Reg. Majestati pro bono Religionis, et meliori Episcopatum Concentratione visum fuisse, ut ad perficiendum statutae Concentrationis negotium Ecclesiae, et Parochiae in Carinthia et Styria inferiori sitae, quae pro parte Carinthiae et Styriae inferioris ad Archiepiscopatum Goritiensem nuper per Bullam Pontificiam suppressum, et extinctum olim pertinuerunt, praevia, mutua consensione Celsissimo et Reverendissimo S. R. I. Principi Dno Episcopo Lavantino relinquerentur.

Quare ad Divini cultus augmentum, atque ad animarum Salutem, et populorum commodum impensius promovendum, nec non ad Caesareae Majestatis voluntatem exequendam Celsitudo sua Reverendissima Dominus Archiepiscopus Labacensis, qua Metropolita, Celsissimo, et Reverendissimo Domino Episcopo Lavantino, hac tamen conditione, ut Jura metropolitica Celsissimi et Reverendissimi S. R. I. Principis Domini Archiepiscopi Salisburgensis, nec non iura Patronatus et Vogtetica Celsissimo, et Reverendissimo S. R. I. Principi Domino Archiepiscopo Labacensi, aliisque patronis competentia in perpetuum illaesa permaneant, omni meliori modo, jure, et forma renuntiat et relinquunt, atque renuntiatas, et relictas esse, et manere vult Ecclesias et Parochias sequentes et quidem in Carinthia inferiori Ecclesias et Parochias nominatim: Eberndorf, S. Canciani, Stein, S. Viti, S. Leonardi in Abbatia, Möchling, Galicia, Rechberg, Kappel oppid: Selland, Ebriach, S. Philipi in Planstorf, Sittersdorf, Globasnitz, St. Stephani sub Feyersperg, Guttenstein am See, Guttenstein oppid., Leifling, Tsherberg, Schwabegg, Neuhaüsle, exceptis tamen Ecclesiis, et Parochiis nuper Celsissimo, et Reverendissimo Dno Episcopo Gurcensi relictis. In Styria inferiori vero Ecclesias, et Parochias nominatim:

Videm, Liechtenwald, Podgorje, Sromle, Artisch, Pischatz, ad Capellas, Runa, Dobova, Sachsenfeld, Preschin, Tichern, S. Petri, Paak, Gallitia, Santhal, S. Petri, S. Georgii, S. Marin, Siessenberg B. M. V. Lemberg, S. Nicolai, S. Martini in Ponculis, S. Viti, Traenenberg, S. Stephani, Schleinitz, Calohje, S. Josephi, Cilleja, Guttendorf, Seitz, Heilenstein, S. Andreae, S. Crucis, Kostreinitz, S. Petri in valle, Monspurg, S. Urbani, S. Antonii in Stopperzen, S. Spiritus, Feistritz, S. Martini in Pacher, sup. Pulsgau, infra Pulsgau, Kerschbach, Maxau S. Andreae, Poltschach, Laporje, Reifnitz, Saldenhoffen, Treffin, S. Antonii, Studeniz, S. Laurentii, S. Primi, Rochitsch, S. Rochi, S. Floriani, Schiltern, Neukirchen, Sternstein, S. Jodoci, Hocheneg, Doberna, S. Martini in Valle rosarum, Gonobitz, Kirchstätten, Rätschach, Teinach, Tschadram, Prichova, Latschach, S. Cunegundis, S. Wenceslai, S. Margarithae in Köbl, Tüffer, S. Bartholomaei, Laak, S. Ruperthi, S. Jacobi in Dol, Reichenburg, Kopreiniz, S. Nicolai, S. Martini, Mariae Suetina, Mariae Schevern, S. Nicolai prope Wiederdiess, S. Jacobi in Pametsch, S. Petri in Weidenstein, S. Viti prope Waldegg, S. Margarithae in Kottelach, S. Joannis prope Drauburg, S. Petri in Kronenberg, S. Rochi in Siella, S. Lamberthi in Skomern, cum reliquis Curatiis, Ecclesiis, Capellis ad praedictas Parochias spectantibus, etiam hic non expressis, exceptis tamen Ecclesiis, et Parochiis nuper Celsissimo et Reverendissimo Dno Eppo Seccoviensi relictis.

Quam translationem, ac renuntiationem cum omnibus et singulis hoc Instrumento contentis, reservatis quoque ab initio expressis Celsissimus, et Reverendissimus S. R. I. Princeps Dominus Archiepiscopus Labacensis renuntians, et transferens semper, ac perpetuo ratam, gratam, validam, ac firmam haberi vult, praesupposito tamen Cels. et Rdmi S. R. I. Princ. D. Eppi Prixinensis consensu. In cuius rei fidem altefatus Celsissimus, et Reverendissimi S. R. I. Princeps, Dominus Archiepiscopus Labacensis publicum hoc renuntiationis instrumentum propria manu subscripsit, consuetique sigilli munimime roborari fecit. Datum Labaci in Residentia Archiepiscopali die 8va mensis Novembbris anno millesimo septingentesimo octogesimo octavo.

Michael, Archiepiscopus Labac.

31.

Mihael Brigido, knezonadškof ljubljanski, odstopi nekatere župnije na Tiroskem, ki so pripadale svoj čas škofiji goriški, knezoškofu briksenskemu. — Ljubljana, dné 3. februarija 1789.

Notum sit omnibus, ad quos pertinet, quod cum ab Augustissimo Imperatore Dioecesium concentratio

designata existat, Celsissimus ac Reverendissimus S. R. I. Princeps Dnus Archiepiscopus Labacensis qua Metropolita ad divini cultus augmentum, atque ad animarum Salutem impensius promovendam, nec non ad Caesareae Majestatis voluntatem exequendam, Celsissimo, ac Reverendissimo S. R. I. Principi Domino Episcopo Prixinensi, hac tamen conditione, ut jura patronatus, et Vogtetica suis respective Patronis competentia in perpetuum illaesa permaneant. omni meliori modo, jure, et forma renuntiat, et relinquit, atque renuntiatas et relictas esse, et manere vult Parochias in Thyroli sitas, sequentes, nimirum: Lavant, Tristach, et Haiden, sive Ampezzo, cum reliquis Curatiis Ecclesiis, Capellis, ad praedictas parochias spectantibus, etiam hic non expressis.

Quam translationem, ac renuntiationem cum omnibus, et singulis hoc instrumento contentis, reservatis quoque supra memoratis C. et R. S. R. I. Princeps Dominus Archiepiscopus Labacensis renuntians, ac transferens semper, ac perpetuo ratam, gratam, validam, ac firmam haberi vult, praesupposito tamen Cels. et Rdmi S. R. I. Princ. D. Eppi Prixinensis consensu. In cuius rei fidem altefatus Celsissimus, et Reverendissimus S. R. I. Princeps, Dominus Archiepiscopus Labacensis publicum hoc renuntiationis instrumentum propria manu subscripsit, consuetique sigilli munimime roborari fecit. Datum Labaci in Residentia Archiepiscopali die tertia mensis Februarii anno millesimo septingentesimo octogesimo nono.

Michael, Archiepiscopus Labac.

32.

Mihael Brigido, knezonadškof ljubljanski, odstopi dve župniji, ležeči na Hrvatskem in pripadajoči svoj čas škofiji goriški, škofu zagrebškemu. — Ljubljana, dné 17. februarija 1789.

Notum sit omnibus, ad quos pertinet, quod cum Celsissimo ac Reverendissimo S. R. I. Principi Domino Archiepoco Labacensi per supremam aulae Cancelleriam ddo 28va Januarii c. a. insinuatum fuerit, ut ad perficiendum statutae concentrationis negotium parochiae duae in Croatia sitae cum spectantibus ad eas vicinitibus, quae ad Archiepiscopatum Goritiensem nuper per Bullam Pontificiam suppressum, et extinctum olim pertinuerunt, praevia mutua consensione Reverendissimo, ac Excellentissimo Dno Eppo Zagrabensi relinquenterunt.

Quare ad divini cultus augmentum, atque ad animarum Salutem, et populorum commodum impensius promovendum, nec non ad Caesareae Majestatis voluntatem exequendam Celsitudo Sua Reverendissima Dominus Archiepiscopus Labacensis qua Metropolita Re-

verendissimo, ac Excellentissimo Dno Eppo Zagrabiensi, hac tamen conditione, ut jura Patronatus, et vogtetica suis respective Patronis Competentia in perpetuum illaes permaneant, omni meliori modo, jure, et forma renuntiat, et relinquit atque renuntiatas, et relictas esse, et manere vult Parochias in Croatia sitas, nimirum Vivedina, et Sichelburg unacum vicinitatibus Novosdla, Pockek, et Jevoviza ad praedictas Parochias spectantibus. Quam translationem, ac renuntiationem cum omnibus, et Singulis hoc Instrumento contentis, reservatis quoque ab initio expressis Celsissimus et Reverendissimus S. R. I. Princeps Dominus Archiepiscopus Labacensis renuntians, et transferens semper, ac perpetuo ratam, gratam, validam, ac firmam haberi vult, praesupposito tamen Reverendissimi, ac Excellentissimi Domini Episcopi Zagrabiensis consensu. In cuius rei fidem altefatus Celsissimus et Reverendissimus S. R. I. Princeps, Dominus Archiepiscopus Labacensis publicum hoc renuntiationis instrumentum propria manu subscrispsit, consuetique sigilli munimime roborari fecit. Datum Labaci in Residentia Archiepiscopali die 17. mensis Februarii anno millesimo septingentesimo octogesimo nono.

Michael, Archiepiscopus Labac.

33.

Mihail Brigido, knezonadškof ljubljanski, odstopi tiste župnije na Zgornjem Koroškem, Koroškem in Spodnjem Štajarskem, ki so pripadale nekdaj goriški nadškofiji, nadškofu solnograškemu, da je le-ta prepusti svojim sufragonom. — Ljubljana, dné 15. marca 1789.

Notum sit omnibus, ad quos pertinet, quod cum Nobis per sacrae Regio Caesareae Apostolicae Majestatis suae supremum Interioris Austriae Gubernium sub 22da Januarii insinuatum fuerit, Sacrae Caesareo Regiae Majestati pro bono Religionis, et meliori Episcopatum I. A. distributione, atque Concentratione necessarium visum fuisse, ut Parochiae illae, quae in Carinthia superiore, et Carinthia, et Styria inferiore ad Archiepiscopatum Goritiensem nunc extinctum, et suppressum olim jure ordinario pertinuerunt, Celsissimo, ac Reverendissimo S. R. I. Principi Domino Archiepiscopo Salzburgensi tanquam Metropolitae plene, ac omnimode eum in finem cederentur, atque transferrentur, ut eo facilius totum Dioeceseos territorium sui futuri districtus Metropolitani unitum, et clausum habere, atque suis tribus Dominis Episcopis Suffraganeis tenore Caesareae Regiae dispositionis cedere valeat.

Quare ad majorem cultum divinum, animarumque Salutem, atque popolorum commodum impensius promovendum, et ad Caesareae Majestatis voluntatem exequandam Celsissimus, et Reverendissimus S. R. I. Prin-

ceps Dominus Archiepiscopus Labacensis tamquam Metropolita pro se, et successoribus suis vigore hujus instrumenti libere, absque ulla reservatione, hac tamen conditione, ut jura Patronatus, et vogtetica suis respective Patronis, et Dominii, aliaque jura Dominio Sittich competentia in perpetuum illaes permaneant, omni meliori modo, jure, ac forma in perpetuum atque irrevocabiliter Celsissimo et Reverendissimo S. R. I. Principi Domino Archiepiscopo Salzburgensi Metropolitae renuntiat, cedit et relinquit, atque renuntiatas, cessas, et relictas esse, et manere vult Ecclesias, et Parochias sequentes in Carinthia superiore: Villacum, Fürnitz, S. Leonardi ad 7 fontes, Arnoldstein, Lind, Göriach, Thörl, Seltschach, Coggau, Tarvis, Sabnitz, Raibl inter, Raibl anter, Uggowitz, Wolfsbach, Malborgeth, Diebolskirchen, S. Spiritus, Pontafel, Pleyberg, S. Henrici in Greuth, S. Georgii, Wasserlienburg, Sak. Feistriz, Forderberg, S. Stephani, Firulach vel S. Stephani, Egg, Mellweg, S. Hermagorae, Weisspriach, S. Laurentii in Gitschtal, Weissensee, Mitschig, Rattendorf, Tröplach, Kirchbach, Waidek, Raisach, Graffendorf, Stranig, S. Danielis, Maratten, Würmlach, Kotschach, S. Jacobi, Karnath, Liesing, S. Laurentii, Luggau, S. Martini supra Villacum, Kellerberg, Rueßland, Feistriz sub Paternion, Kreuzen, S. Paternion, Stoggenboy, Kamering, Paldrarnstorf, Sachsenburg, Lind, Weissach, Oetting, Perau, S. Mariae in Gail, Drau, S. Stephani sub Finkenstein, Latschach, Petschnitzen, Rossek, Rosenbach, S. Jacobi, Mariae in Elend, Kappel, S. Margarithae in Weidisch, Suetshath, Pleyberg, Gleinach, Zell, S. Joannes in Gansdorf, Bernthal, Ss. Trinitatis in Unter Loibl, Ferlach, S. Antonii in Weidisch. Cum Ecclesiis, et Curatiis ibidem existentibus etiam hic non expressis.

In Carinthia, et Styria inferiore vero Ecclesias et Parochias: Eberndorf, S. Canciani, Stein, S. Viti, S. Leonardi in Abbatia, Möchling, Gallicia, Rechberg, Kappel oppid: Seeland, Ebriach, S. Philippi in Planstorf, Sittersdorf, Globasnitz, S. Stephani sub Feyersberg, Guttenstein am See, Guttenstein oppid., Leifling, Tsherberg, Schwabegg, Neuhaüsel, Videm, Liechtenwald, Podgorje, Sromle. Artisch, Pischatz, ad Capellas, Runa, Dobova, Sachsenfeld, Preschin, Tichern, Paak, Gallitia, Santhal, S. Petri, S. Georgii, S. Marein, Siessenberg B. M. V. Lemberg, S. Nicolai, S. Martini in Ponculis, S. Viti, Traenenberg, S. Stephani, Schleinitz, Calobje, S. Josephi, Cilleja, Guttendorf, Seitz, Heilenstein, S. Andreae, S. Crucis, Kostreinitz, S. Petri in valle, Monsperg, S. Urbani, S. Antonii in Stopperzen, S. Spiritus. Feistritz, S. Martini in Pacher, sup. Pulsgau, infra Pulsgau, Kerschbach, Maxau, S. Andreae, Poltschach, Laporje, Reifnitz, Saldenhoffen, Treffin, S. Antonii, Studeniz, S. Laurentii, S. Primi, Rochitsch, S. Rochi, S. Flo-

riani, Schiltern, Neukirchen, Sternstein, S. Jodoci, Hoheneg, Doberna, S. Martini in Valle rosarum, Gonobitz, Kirchstätten, Rätschach, Teinach. Tschadram, Prichova, Latschach, S. Cunegundis, S. Wenceslai, S. Margarithae in Köbl, Tüsler, S. Bartholomaei, Laak, S. Ruperthi, S. Jacobi in Dol, Reichenburg, Koprivnica, S. Nicolai, S. Martini, Mariae Suetina, Mariae Schevern, S. Nicolai prope Wiederdriess, S. Jacobi in Pametsch, S. Petri in Weidenstein, S. Viti prope Waldegg, S. Margarithae in Kottelach, S. Joannis prope Drauburg, S. Petri in Kronenberg, S. Rochi in Siella, S. Lamberthi in Skomern. Cum Ecclesiis, et curatiis ibidem existentibus etiam hic non expressis.

Ad Dravum in Styria inferiore denique sitas Ecclesias, et Parochias: S. Barbarae, Sauritsch, Gorenzenberg, Leskovitsch, S. Viti, S. Laurentii, Mariae Neustift, Liechteneg, Kötsch, Mariae Rast, Zirkovitz,

Schleinitz, Lembach, Haidin, S. Laurentii in eremo, S. Joannis, S. Nicolai, S. Mariae Magdalena, B. Mariae Virg. in eremo. Cum Ecclesiis, et Curatiis ibidem existentibus, etiam hic non expressis.

Hanc igitur translationem, cessionem, ac renuntiationem cum omnibus, et singulis hoc instrumento contentis, reservatis quoque ab initio expressis Celsissimus, ac Reverendissimus S. R. I. Princeps Dominus Archiepiscopus Labacensis renuntians, ac transferens semper, ac perpetuo ratam, gratam, validam, ac firmam haberi vult. In cuius rei fidem altefatus Celsissimus, et Reverendissimus S. R. I. Princeps Dominus Archiepiscopus Labacensis publicum hoc renuntiationis instrumentum propria manu subscripsit, consuetique sigilli munimime roborari fecit. Datum Labaci in Residentia Archiepiscopali die 15ta Martii 1789.

Michael, Archiepiscopus Labac.

Doneski

k zgodovini zvonarjev in zvonov po Kranjskem.

(Piše J. Šaselj.) — (Dodatek II.)

Ker sem dobil po zadnjem »Dodatku« (glej str. 263. »Zgodov. zbornika«) zopet nekaj gradiva k zgodovini kranjskih zvonarjev in zvonov¹⁾, naj priobčim še to:

B. Zvonovi z napisom, brez imena zvonarjevega.

b) Z gotskimi minuskulami.

Pri sv. Tomažu v škocijanski fari pri Dobravi ima srednji zvon napis in letnico. Napis se glasi: *Gloria in excelsis Deo . . .* Nadaljni napis, kakor tudi leto se ne dá prebrati. Zvon ima grb. Utisnjen je lev, stoeč na zadnjih nogah.

Mali zvon v Borštu v podzemeljski fari ima štirikrat napis: *Maria unr.*

Veliki zvon na ljubljanskem gradu ima napis: *o + rex + glorie + veni + cum + pace + anno + domini + millesimo C.C.C.X.X X.X.*²⁾

c) Z latinskimi majuskulami.

Mali zvon na ljubljanskem gradu z napisom: *a peste, fame et bello, libera nos Domine.* — Mali zvon v gradu na Krupi v semiški fari, ki tehta okoli stota z napisom: *got und her sei mir gn DMI.* — V zvoniku nad mestno svetovalnico v Ljubljani z napisom: *Senatus & populus Labacensis sub Consule Andrea Chren Et Judice Johane Sonze me F. F. ano MDCII.³⁾* — Iz leta 1626. na Stopnem v škocijanski fari pri Dobravi. — Iz l. 1664. pri sv. Marku v suhorski fari z napisom: *Gloria in excelsis Deo.* — Iz l. 1666. pri sv. Štefanu v krški fari. — Iz l. 1671. v Šmavru v dobrniški fari. — Iz leta 1672. na Slančjem Vrhu v škocijanski fari. — Iz l. 1686. v Knežji Vasi v dobrniški fari. — Iz l. 1700. na Vini Gorici v trebanjski fari. — Iz l. 1726. v Šmavru v dobrniški fari. — Iz leta 1728. na Stopnem v škocijanski fari. — Iz l. 1732. na Slančjem Vrhu v škocijanski fari.

C. Zvonovi z napisi in zvonarjevim imenom.

a) Ljubljanski zvonarji.

Lienhart Giesser (1545 — 1571). Iz l. 1548. pri sv. Jakobu v suhorski fari z napisom: *Hat gossem*

¹⁾ Poslali so mi zopet podatke č. gg.: M. Arko za faro Šturge; I. Sternad za Babino polje; Iv. Nemanjič za faro sv. Treh Kraljev na Vrhu; Fr. Češarek za Suhor; Fr. Avsec za Trebnje; A. Bojanec za Škocijan pri Dobravi; J. Benkovič za Dobrniče in sv. Rok v zužemberški fari; H. Povše za Krko.

²⁾ Izvestja muzejskega društva 1893. str. 77.

³⁾ Izvestja muzejskega društva 1893 str. 208.

Lienhart Giesser zu Laibach. — Iz l. 1551. mali zvon v Račjem Selu v trebanjski fari z napisom: *Lienhart Giesser hat mich gossen im jor 1551.* — Iz leta 1553. srednji zvon na ljubljanskem gradu z napisom: *Lienhart Giesser hat mich gossen zu Laibach.* — Pa ta zvonar ni bil samo zvonov, temveč, kakor beremo v »Zgodovini Novega Mesta« na strani 21., bil je tudi topove. V Novem Mestu sta se nahajala, kakor beremo ravno tam, dva njegova topa z napisom: *Ferdinandus D. Gr. R. H. et B. me fieri fecit. Leonhart Guesser hat mich gossen zu Laibach anno D. MDL* in: *Carolus Dei Gratia archidux Austriae me fieri jussit. Leonhard Guesser hat mich gossen zu Laibach MDLXXI.* In kakor beremo v »Mitthlg. des hist. Ver. für Krain« 1863 str. 3. bil je tudi puškar. Tam se namreč bere iz l. 1548: Lienhart Giesser Burger zu Laibach Puchsengiesser.

Mert Edelman. Iz leta 1592. pri sv. Jakobu v krški fari z gotskimi minuskulami.

Joannes Albino (1577—1594). V Radohovi Vasi v šentpeterski duhovniji na Notranjskem visi zvon z napisom v gotskih minuskulah: *sante . primosi . ora pro . nobis* — in nekoliko nižje z majuskulami: *opus Joanes Albini. 1577.* Nad spodnjim robom je v sredi križ in zraven napis: *Sule . fec . far — Caspar . sule . fec . far.⁴⁾*

Elias Sombrakh. V zvoniku nad mestno sestovalnico v Ljubljani visi zvon z napisom: *Ich Ruf die Heern zum Rat, Gott will das man arm und reich Gerechtigkeit thue. Elias S. G. M. Anno 1718.* Tako je čitati napis v »Izvestjih muzejsk. društva« 1893 str. 208., kjer je pa leto gotovo pomotno mesto 1618.

Mihael Remer. Iz l. 1638 pri sv. Tomažu v škocijanski fari.

Casparus Franchi (1671—1734). Iz l. 1693. v Knežji Vasi v dobrniški fari z napisom: *Sancta Gnesse ora pro nobis. Sub R. D. Mattia Marti parocho.* — Iz l. 1698. pri Treh Farah v metliški fari in v Račjem Selu v trebanjski fari. — Iz l. 1701. na Stopnem v škocijanski fari. — Iz l. 1710. v Račjem Selu v trebanjski fari. — Iz leta 1718. v Dobrničah. — Iz leta 1723. v Šturu srednji zvon z napisom: *A fulgure et tempestate libera nos Domine, libera nos, salva nos, vivifica nos o b. Trinitas.* — Iz leta 1725. v farni cerkvi svetih Treh Kraljev na Vrhu in pri sv. Juriju v krški fari.

Josephus Samassa (1734—1742). Iz l. 1737. v Šmavru v dobrniški fari in pri sv. Roku v žužemberški fari.

Antonius Samassa (1742—1750). Iz l. 1742. pri Treh Farah v metliški fari. — Iz l. 1749. na Brezi v trebanjski fari.

⁴⁾ Izvestja muzejskega društva 1893, str. 159.

Zacharias Reid. Iz l. 1758. na Vrhtrebnjem v trebanjski fari. — Iz l. 1760 na Dobravi v isti fari. — Iz l. 1765. v Dobrničah. — Iz l. 1770. pri sv. Jakobu v suhorski fari in v Šmavru v dobrniški fari. — Iz l. 1772. v Borštu v podzemeljski fari in v Šturu.

Joannes Reid (1775—1783). Iz l. 1775. v Dobrničah. — Iz l. 1781. in 1782. v Lukovku v trebanjski fari.

Benedictus Huetterer. Iz leta 1754. na Slančem Vrhu v škocijanski fari.

Joannes Jacobus Samassa (1769—1803). Iz l. 1791. na Liscu v dobrniški fari. — Iz l. 1792. pri sv. Jakobu v krški fari. — Iz l. 1793. na Gradišču v trebanjski fari. — Iz l. 1794. na Savi v radeški fari. — Iz l. 1795. na Jezeru v trebanjski in pri sv. Juriju v krški fari. — Iz l. 1797. in 1798. na Hlevnem Vrhu v fari sv. Treh Kraljev na Vrhu. — Iz l. 1798. v farni cerkvi sv. Treh Kraljev. — Iz l. 1799. v Babinem Polju. — Iz l. 1801. v Šmavru v dobrniški fari. — Iz l. 1802. pri sv. Jakobu v krški fari.

Vincentius Samassa. Iz leta 1811. pri sveti Marjeti v trebanjski in iz l. 1814. pri sv. Duhu v krški fari.

Josephus Reiss (1820—1824). Iz leta 1820. v Šahovcu v dobrniški fari. — Iz l. 1821. v cerkvi svetih Treh Kraljev na Vrhu in pri sv. Marku v suhorski fari.

Antonius Samassa. Veliki zvon v farni cerkvi na Krki, ki je tehtal 37 st. 15 f. in je l. 1892. počil ter bil na novo prelit, je imel ta-le napis: *Sv. Urshule dan 1842 turn pogorel sponovi se stopili skos skerb g. fajmostra Fil. Jak. Pushavza nove napravili farmani. Vlit Anton Samassa v Ljubljani 1843.*

Albert Samassa. L. 1892. obhajala je livarna Samassova 125 letnico svoje tvrdke. Ob tej priliki objavil je sedanji zvonar g. Albert Samassa zanimiv 4 strani broječ »Slavnostni spis v proslavo 125 letnega obstoja tvrdke Samassa v Ljubljani 1767—1892, iz katerega povzamemo, da se je ulilo od utemeljenja tvrdke do l. 1892. 5091 zvonov v skupni teži 2,027.743 kg., število, ki ga do zdaj ni doseglja nobena zvonarna v Avstriji.

D. Zvonovi tujih zvonarjev po Kranjskem.

Stefan. Pri sv. Roku v metliški fari je mal, počen zvon, ki ima ta-le napis v dveh vrstah: *van voier bin ich gflossen Stefan — n hat mich gosen ano MDLXX.*

V. Lodorovicus. V Radohovi Vasi v šentpeterski duhovniji na Notranjskem ima manji zvon napis: *sante . primosi . ora . pro . nobis.* — *Opus V. Lodorovicus 15+77⁵⁾.*

Roman Colbach in Gorizia. Mali zvon iz l. 1825. v Šturu, posvečen M. D. ima ta-le napis: *Ex-*

⁵⁾ Izvestja muzejskega društva 1893, str. 159.

audi Domine vocem populi tui et libera eum ab omni malo. Opera di Romano Colbachin Gorizia.

Ignaz & Peter Hilzer. Dva zvona iz l. 1877. visita v Selcih dobrniške fare.

Celjski zvonarji.

Nicolaus Boset. Iz l. 1691. na Savi v radeški fari.

Casper Balthasar Schneider. Iz l. 1752. veliki zvon na Savi v radeški fari. — Iz l. 1764. na Stopnem v škocijanski fari. — Iz l. 1669. in 1670. v Dulah v isti fari.

* * *

Naj omenim k sklepu še dveh zanimivih zvonov, katera je opisal g. Benesch v »Mitthlg. d. k. k. Central-

Commission« 1892, zv. 18., str. 187 in katera je dobil g. Samassa v prelitje. Kje sta preje visela, ni povedano. Omenjeni list je priobčil tudi njuni sliki. Prvega je bil l. 1449. Joannes de Francesca v Benetkah. V krilu je podoba M. D., ki sedi na skrinji in drži v rokah Božje dete ter je ogrnena s plaščem. Spodaj je napis: *Joannes de Francesca me fecit venecias MCCCCXLVIII.*

Drugi zvon je iz 16. veka in ima dva reljefa, katerih jeden predstavlja križanje Gospodovo, drugi pa presv. Trojico in sicer na način, kateri od l. 1737. v cerkvi ni več dovoljen. Predstavlja namreč glavo s trojnim moškim bradatim obrazom v okvirju, podobnem medaljonu. Na robu okvirja pa so napis, zgoraj: *Pater est filius*, na levo na strani *filius est sps sts* in desno na strani *spus sts est pater*. Vmes pa je še po en napis: *deus est pater — deus est filius — deus est sps sts*.

Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu.

(Od leta 1667 do 1799.)

(Nadaljevanje.)

Anno 1760.

- D. **Josephus Stainiz**, Parochus in Videm in Styria.
D. **Stephanus Videtitsch**, Cooperator ad S. Rupertum.

Anno 1761.

- D. **Carolus Verbega**, Cooperator ad S. Crucem in Styria.
D. **P. Edmundus Weber**, Ord. Cister. Sitticii professus.
D. **Franiscus Shenovitsch**, Cooperator in Honigstein.
D. **Ignatius Krall**, Subsidiarius in Obergurg.
D. **Joannes Copriua**, Primissarius Gottscheviae.
D. **Joannes Jaketitsch**, Cooperator Vinicæ.
D. **Joannes Irman**, Vicarius in Arch.
D. **Mathias Lubi**, Cooperator Ossiunizii.
D. **Michael Lux**, Cooperator Treffinii.

Anno 1762.

- D. **P. Antonius Wolwiz**, Ord. Cist. in Lanstrass professus.
D. **P. Dismas Jan**, ibidem professus.
D. **Fortunatus Sheriag**, Vicarius in monte doloroso.
D. **Franiscus Werlitsh**, Cooperator in Moraitsch.
D. **Jacobus Kotscheuar**, Curatus in Arch.
D. **Josephus Markouitsch**, SS. Th. D., Parochus ad S. Vitum.
D. **Josephus Micheltsitsch**, Vicarius Mötliae.
D. **Josephus Perz**, Cooperator in Zhermoshniz.
D. **Josephus Willitshitz**, Ord. Teuth. Primissarius Mötliae.
D. **Franciscus Shagar**, Cooperator ad magnam Dominicam.
D. **Sebastianus Bradashka**, Vicarius in Obergurg.

Anno 1763.

- D. **Andreas Wohinz**, Cooperator in Stain.
D. **P. Edmundus Klun**, S. Ord. Cist. professus in Landstrass.
D. **Joannes Baptia Selenz**, Cooperator in Obergurg.
D. **Laurentius Matko**, Cooperator in Lemberg in Styria.
D. **Lucas Gaspertshiz**, Curatus in Videm in Styria.
D. **Mathias Pirz**, Cooperator ad S. Crucem in Styria.
D. **Mathias Ramor**, Vicarius in Zhermoshniz.
D. **Mathias Wuzhar**, beneficiatus in parochia Obergurg.
D. **Stephanus Vbiz**, S. Ord. Cist. professus in Landstrass.

Anno 1764.

- D. **Mathias Vogrin**, Subsidiarius in Altaak.
D. **Ignatius David**, Cooperator in Treffen.
D. **Franciscus Salesius Haan**, Vicarius in Lustthal.
D. **Paulus Türk**, Vicarius Civitatis in Stein.
D. **Carolus Reshen**, Vicarius Samariae.
D. **Paulus Drolz**, Caes. Reg. Archiparochus ad S. Crucem prop Acidulas.
D. **Laurentius Sershen**, parochus ad B. Hemam.
D. **Georgius Lorentitsch**, Cooperator in Nesselthal.

Anno 1765.

- D. **Georgius Perez**, Cooperator in Rieg.
D. **Franciscus Fajenz**, Cooperator in Mösel.
D. **Mihael Shimitsch**, parochus ad albam Ecclesiam.
D. **Franciscus Sigel**, Cooperator in Treffen.
D. **P. Benedictus Laurich**, Cist. Ord. Sitticii professus.

- D. **Robertus Kuralt**, Cist. Ord. Sitticci professus.
 D. **Marcus Tashitsh**, Cooperator Metlicae.
 D. **Ignatius Sabareth**, Cooperator in Watsh.
 D. **Jacobus Supantshitsh**, Cooperator ad S. Vitum.
 D. **Primus Brinoviz**, quondam parochus in Paak.
 D. **Ignatius Vrbais**, Cooperator ad S. Martinum prope Littay.
 Rms. D. **Martinus Josephus Jabaciu**, de-an. etc. Rudolfsberti.
 D. **Simon Cordish**, Cooperator ad S. Rupertum.
 D. **Joannes Adamus Malitsch**, Cooperator in Obergurg.
 D. **Christophorus Tabore**, operarius in monte doloroso. (Madipedii.)
 D. **Martinus Polshaak**, Cooperator Poniculis.
 D. **Michael Saiz**, Cooperator Poniculis.
 Illmus et Rssmus DD. **Franc. Xav. e. L. B. de Tauffrer**, Abas Sittie. et protec.
 Adm Rdus D. **Henricus de Werth**, Caes. Reg. parochus in Moraitsch.

Anno 1767.

- D. D. **Martinus Ferdinandus Barthalotti**, SS. Thlgie Doctor Abbas Infulatus et Archidiaconus Cillejensis.
 D. **Casparus Shimitsch**, Sacellanus Curatus in Altenburg.
 D. **Matthaeus Petritsch**, Cooperator Madipedii.
 D. **Joannes Fabitsch**, Cooperator Vinicensis.
 D. **Antonius Schnidertschitsch**, Vic. ad S. Joannem in Valle.
 D. **Joannes Schepaher**, Vicarius Tschernomlii.
 D. **Valentinus Josephus Shagar**, Curatus in Stein.
 D. **Andreas Fogatschnik**, Cooperator ad S. Martinum in Tuchein.
 D. **Joannes Schlager**, Vicarius ad S. Martinum prope Littay.
 D. **Franciscus Rumpler**, Coop. ad S. Crucem infra Landstrass.
 D. **Joannes Rosman**, Vicarius in Zirkle prope Gurgfeld.
 D. **Gregorius Kragl**, Cooperator in Haslbach.
 D. **Thomas Seiz**, Cooperator in Döbernig.
 D. **Thomas Igl**, Cooperator in Tschemshenig.
 D. **Joannes Paulus Lakner**, SS. Thlgiae Lic. Coop. in Mösl.
 D. **Antonius Zergol**, Parochus in Neül.
 D. **Josephus Cordin**, Parochus Lembergi in Styria.

Anno 1768.

- D. D. **Josephus Shrökinger de Neidenberg**, Commissarius ad S. Georgium, Consultor.
 D. **Franciscus Xaverius Höning**, Parochus in Galobie.
 D. **Michael Conda**, Parochus in Podsemel.
 D. **Thomas Wulovitsch**, Vicarius ad B. V. in Thall.
 D. **Bartholomeus Shuan**, Cooperator Samariae.
 D. **Andreas Podzhepik**, Vicarius Civitatis in Stain.
 D. **Valentinus Josephus Shagar**, Cooperator ad S. Martinum in Tuham.
 D. **Mihael Obenberger**, Cooperator in Neül.

Anno 1769.

- D. D. **Casimirus de Firenberg**, S. S. Thlgiae Doctor, Archiparochus Tyberii in Styria.

- D. **Franciscus Xaverius Gorjupp**, Commissarius et Archiparochus ad S. Leonardum in Styria.
 D. **Carolus Sigismundus Shrökinger**, Vicarius et Notarius officii ad S. Georgium in Styria.
 D. **Urbanus Kness**, Cooperator in Arch.
 D. **Josephus Rumpler**, Cooperator Hypermadipedii.

Anno 1770.

- D. **P. Rudolphus Zirhaim**, S. ac exempti Ord. Cist. Sitticci professus, parochus in Treffen.
 D. **Casparus Brancha**, Theologiae licentiatus, Cooperator in Monspurg.
 D. **Bartholomeus Wenedig**, Cooperator in Neül.
 D. **Dismas Irrlich**, Vicarius in Neuthall.
 D. **Antonius Seusheg**, Cooperator in Morautsch.

Anno 1771.

- D. **Knesenhoff Nicolaus**, Parochus in Töplitz.
 D. **Martinus Malli**, Cooperator in Sagur.
 D. **Antonius Koporz**, Cooperator in Zhatesh.
 D. **Michael Caessar**, Sacerdos Curatus Vivodinae.
 D. **Martinus Kragl**, Cooperator Vivodinae.
 D. **Sebastianus Griendhall**, Vicarius in Jauchen.
 D. **Antonius Zeit**, Beneficiatus S. Josephi in Gurgfeld.
 D. **Joannes Aubel**, Presbyter Curatus in Neideeg.
 D. **Josephus Petritsch**, Cooperator Samariae in Styria.
 D. **Franciscus Lach**, Cooperator Poniculis in Styria.

Anno 1772.

- D. **Antonius de Wichtenstain**, Parochus Samariae in Styria.
 D. **Georgius Likovitsh**, Vicarius in Naidek.
 D. **Michael Kobou**, Cooperator ad S. Crucem prope Acidulas.
 D. **Georgius Room**, Administrator in Nesselthall.
 D. **Franciscus Skroboina**, Curatus in Monte dulci.
 D. **Primus Polaak**, Cooperator in Treffen.
 D. **Casparus Kuralt**, Vicarius in Obergurg.

(Nadaljevanje prih.)

Vsebina. Diplomatarij : 28. Nadškof ljubljanski odstopi fare, pripadajoče poprej goriški nadškofiji, ležeče ob Dravi na Štajarskem, knezoškofu sekovskemu. — 29. Nadškof ljubljanski odstopi one fare na Zgornjem Koroškem, ki so pripadale zatrti goriški nadškofiji, knezoškofu krškemu. — 30. Nadškof ljubljanski odstopi one fare na Spodnjem Koroškem in Spodnjem Štajarskem, ki so pripadale zatrti goriški nadškofiji, knezoškofu lavantinskemu. — 31. Nadškof ljubljanski odstopi nekatere župnije na Tirolskem, ki so pripadale svoj čas škofiji goriški, knezoškofu brikenskemu. — 32. Nadškof ljubljanski odstopi dre župniji ležeči na Hrvatskem in pripadajoči svoj čas škofiji goriški, škofu zagrebškemu. — 33. Nadškof ljubljanski odstopi tiste župnije na Zgornjem Koroškem, Koroškem in Spodnjem Štajarskem, ki so pripadale nekdaj goriški nadškofiji, nadškofu solnograškemu, da je le-ta prepusti svojim sufraganom. — **Doneski k zgodovini zvonarjev in zvonov po Kranjskem.** (Dodatek II.) — **Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu.** (Nadaljevanje.)